

ת"פ 17561/11/11 - מדינת ישראל נגד יעקב בר און

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17561-11-11 מדינת ישראל נ' בר און
בפני כב' השופט עידו דרואן

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רסקין
נגד
יעקב בר און
ע"י ב"כ עו"ד אמרני

הכרעת דין

מהלך הדיון:

1. ביום 27.5.14 הודה הנאשם בכתב האישום והופנה לשירות המבחן לעריכת תסקיר קודם להכרעת הדין.
2. התסקיר הוגש לדיון שנערך ביום 23.11.14, אך לבקשת ההגנה נדחו הטיעונים להרשעה ולעונש לצורך איסוף מסמכים והסרת מחדלים.
3. בדיון שהתקיים ביום 23.12.14 לא הוגשו מסמכים, וגם ארכה שניתנה עד היום - 20.1.15 - לא נוצלה באופן חלקי בלבד, וברגע האחרון, עם הגשתם של מסמכים מסוימים בבוקר הדיון.

רקע ומעשי הנאשם:

1. הנאשם והמתלוננת היו נשואים זה לזו והתגרשו בחודש יוני 2009. במהלך נישואיהם ניהלו השניים חשבון בנק משותף.
2. ביום 10.9.08 ביקש הנאשם לקבל הלוואה מחברת מוסדות נירים ירושלים בע"מ שהנה עסק למתן הלוואות חוץ בנקאיות, ונדרש למסור המחאה לביטחון ההלוואה בסך של 100,000 ₪.
3. הנאשם רשם המחאה המשוכה על החשבון המשותף ע"ס 100,000 ₪ וזייף עליה את חתימת המתלוננת, בכוונה לקבל במרמה את ההלוואה. את ההמחאה מסר לחברה, כשהוא טוען בכזב, בעל-פה ובכתב, כי ההמחאה נחתמה בנוכחותו על-ידי המתלוננת. עקב זאת קיבל הנאשם במרמה מהחברה הלוואה בסך האמור.
4. הנאשם לא פרע את חובו, ההמחאה לא כובדה, והחברה פתחה בהליכי גבייה נגד המתלוננת בהוצאה
עמוד 1

לפועל. בבירור שערכה התביעה עם המתלוננת נמצא כי החברה שוכנעה שחתימת המתלוננת זויפה והליכי ההוצאה לפועל נגדה הופסקו (הודעת התביעה, עמ' 23 לפרוט').

תסקיר שירות המבחן:

1. הנאשם יליד 1974, כבן 40 כיום, גרוש ואב לילד בן 7. הנאשם נטול עבר פלילי והוא עובד כמורה.
2. בריאותו של הנאשם לקויה, והוא סובל מאי-ספיקת כליות, דלקת פרקים, עודף משקל ויתר לחץ דם. הנאשם עבר צנתור בשנת 2013 עקב אירוע לבבי.
3. הנאשם עבר משבר אישי עם גירושיו, אליו התלווה משבר כלכלי ששורשו באופן פעולה "בלתי שקול, מניפולטיבי ואימפולסיבי". הנאשם נטל הלוואות בבנקים ובשוק האפור ושקע בחובות כבדים. משפחתו סייעה לו בהשבת החובות אך החליטה לנתק את קשריה עמו.
4. באשר לעבירה, טען הנאשם שפעל מתוך מצוקה וחשש לנוכח הסכנה להתמוטטות כלכלית והתקשה לשתף את אשתו המתלוננת. הנאשם הביע צער וחרטה על המעשה.
5. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה אי-יציבות בתחומי חייו השונים, תעסוקתי כמשפחתי (מטעמי צנעת הפרט, לא יובאו כאן הנתונים המפורטים בתסקיר). בנוסף, נראה כי הנאשם נוטה לפעול באימפולסיביות ובמיוחד נוטה לצריכה של מוצרי יוקרה כפיצוי לצרכים רגשיים. הנאשם נוטה אפוא לסיפוק צרכיו המידיים, גם על חשבון זולתו.
6. מסקנתו של השירות היא, כי ללא טיפול מתאים יש סיכון בינוני לחזרה על מעשים דומים, ולכן ממליץ על טיפול במסגרת צו מבחן, אף שגם לשירות לא ברור כלל אם המוטיבציה שמביע הנאשם היא כנה או מקורה בחשש מההליך המשפטי בלבד.
7. השירות התקשה להמליץ על הימנעות מהרשעה, אף שזו תפגע לדעת השירות בהעסקתו בהוראה, וכשלנוכח מצבו הרפואי יתקשה למצוא עיסוק אחר. נימוק מרכזי בדעת השירות הוא קיומו של הליך פלילי אחר, המתנהל עדיין.

דין והכרעה:

1. הנאשם ביצע עבירה מתוכננת, תוך מעשה זיוף וטענת טענות מרמה, וקיבל כך סך נכבד של 100,000 ₪. ואם בכך לא די, הרי במעשיו מסר הנאשם את המתלוננת כטרף לחברת הלוואות חוץ בנקאיות, מסוג המוסדות הידועים בקשיחותם העסקית, שגם הנאשם חשש מפניהם, כפי שאמר לשירות המבחן.
2. הנאשם לא נקף אצבע לאורך זמן ארוך מאוד כדי להסיר את האיום מעל המתלוננת. עד היום - 20.1.15 - לא הציג הנאשם מסמך המעיד כי עשה מאמץ בכיוון זה, אף שהיה מודע היטב להליך המשפטי נגד המתלוננת. אם שוכנעה החברה המרומה להניח למתלוננת, לא היה זה הודות לנאשם.

1. הנאשם אף לא פעל להשבת ההלוואה והנזק לחברה המרומה בעינו עומד, אף בהתעלם מעלויות הגבייה וההוצאות המשפטיות. הנאשם אמנם טען כי ההלוואה הושבה, במלואה או בחלקה הגדול, אך לא הציג שום אסמכתא לכך על-אף ההזדמנויות הנדיבות שניתנו לו. רק בבוקר זה, 20.1.15, הוגשו מסמכים המעידים על עיקול משכורתו של הנאשם ושני אישורים המעידים לכאורה כי שולמו בדרך זו כ-8,400 ₪ על חשבון החוב (לא היה המשך לגביית החוב בדרך זו, ככל הנראה עקב הפסקת עבודתו של הנאשם באותו מקום עבודה). בכך אין כדי לשנות את התמונה הכוללת.
3. כידוע, לפי הלכה מבוססת היטב, הימנעות מהרשעה של מי שנמצא חב בפלילים היא אמצעי חריג, שניתן ליישום בהתקיימם יחד של שני תנאים אלו - ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מ.י.** (1997)).
4. בית המשפט העליון שב והדגיש שקיומו של נזק קונקרטי (וקשה) בסיכויי שיקומו של הנאשם, המבוסס בתשתית ראייתית מתאימה, הוא תנאי ליישום אמצעי זה (רע"פ 7109/14 **סייג נ' מ.י.** (2014), ועוד).
5. במקרה דנן, לא הוצגה כל תשתית ראייתית לכך שעצם הרשעתו של הנאשם בגין מעשה זה, שנעשה לפני שנים לא-מעטות, תוביל מניה וביה לפיטוריו ולהיעדר יכולת לעבוד במקצועו, הוראה. אפשר ותוצאה זו להרשעה נשמעת סבירה ואפשרית, אך ודאי שאינה עניין לידיעתו השיפוטית של בית המשפט. שירות המבחן עצמו לא היה החלטי כלל וכלל, על-אף ניסיונו בכגון אלה, ואמר שעיסוקו של הנאשם "עלול להיפגע" - הא ותו לא. כיון שכך, יש לקבוע כי הנאשם לא עמד כלל בתנאי המחייב פגיעה חמורה וקונקרטית באפשרות שיקומו ותעסוקתו.
6. בנוסף, יש לקבוע כי נסיבותיה של העבירה, כפי שתוארו לעיל, אינן מאפשרות לוותר על הרשעת הנאשם. חומרת המעשים ותוצאותיהם, ויתר הנסיבות שפורטו לעיל, מחייבות הרשעת הנאשם.

סוף דבר, אני מרשיע את הנאשם, על-סמך הודייתו בכתב האישום, בעבירות הבאות:

- א. זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, לפי סעיף 418 אמצע לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
- ב. קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק הנ"ל.

ניתנה היום, כ"ט בטבת תשע"ה, 20 ינואר 2015, במעמד הצדדים.